

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
วุฒิสภา

พิจารณาศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๕)

สว
10
7.3
345.08
2547

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961157392

(สำเนา)

ที่ สว ๐๐๑๐/(ร ๒๗)

อาคารสุขประพฤติ
ถนนประชาชื่น กทม. ๑๐๘๐๐

๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๙

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ แล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวุฒิสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกาและสิทธิมนุษยชนพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายคำนวน ชโลปถัมภ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายระวี กิ่งคำวงศ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไผ่นวล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายปรีชา ปิตานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายอุบล เอื้อศรี	รองเลขานุการคณะกรรมการ
และรักษาการเลขานุการคณะกรรมการ
๗. นายบุญเลิศ ไพรินทร์	โฆษกคณะกรรมการ
๘. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายเสรี สุวรรณภานนท์	
๑๐. พลตำรวจโท ทวี ทิพย์รัตน์	

๑๑. พลตำรวจโท ปรีชา ปฏิบัติสกรกิจ

๑๒. นายวิกรม อัยศิริ

๑๓. นายสนิท จันทรวงศ์

๑๔. นายสีก กอแสงเรือง

๑๕. นายสุนทร จินดาอินทร์

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) คำนวน ชโลปถัมภ์

(คำนวน ชโลปถัมภ์)

ประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวชลธิชา มีแสง)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ

การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

โทร. ๐ ๒๔๓๑ ๙๑๘๖ - ๗

โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๙๑๗๓

มลฤดี พิมพ์

สมบัติ / อนรรฆวี / จุฬัยพร ทาน

**รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๑๐๙**

.....

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ แล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้มอบหมายให้คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผลดังนี้

๑. คณะกรรมการได้แต่งตั้ง นางสาวชลธิชา มีแสง ผู้อำนวยการกลุ่มงาน
คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๒ วรรคสาม

๒. ในการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว คณะกรรมการได้มีมติ
มอบหมายให้ นายอนุพร อรุณรัตน์ นักวิชาการประจำคณะกรรมการ และนายทวิชา หวังโศคา
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ ไปศึกษาข้อมูลเบื้องต้นแล้วเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ
เพื่อพิจารณา

๓. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. แล้ว มีความเห็นดังนี้

หลักการ

๑. กำหนดให้ศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนืออำเภอที่เป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัด
มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในเขตจังหวัดนั้น
โดยให้นำวิธีพิจารณาคดีอาญาที่ใช้ในศาลเยาวชนและครอบครัวมาใช้บังคับ

๒. กรณีไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ และในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดและกำหนดให้ศาลสั่งให้การสืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริง และสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนก่อนพิพากษา (ในคดีที่กฎหมายกำหนดโทษอย่างสูง จำคุก เกินกว่าสามปี หรือปรับเกินกว่าหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ)

๓. กำหนดให้เปิดทำการศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือแผนกคดีเยาวชน และครอบครัวในศาลจังหวัดและจัดตั้งสถานพินิจ ให้มีเขตอำนาจครอบคลุมทุกจังหวัดภายในสามปี

เหตุผล

เนื่องจากศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ในศาลจังหวัดและสถานพินิจยังไม่ครอบคลุมทุกจังหวัด เป็นเหตุให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดไม่ได้รับประโยชน์จากวิธีพิจารณาพิเศษตามที่กฎหมายกำหนดเสมอภาคกัน จึงกำหนดให้ศาลจังหวัดที่มีเขต อำนาจเหนืออำเภอที่เป็นที่ตั้งของศาลกลางจังหวัด มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดที่เกิดขึ้นจังหวัดนั้น

ข้อสังเกต

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวฉบับนี้ถือเป็นผลดีต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในคดีอาญาที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษ จำคุกเกินกว่าสามปีหรือปรับเกินกว่าหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับจะได้รับการปฏิบัติในการดำเนินคดี อาญาของรัฐอย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ โดยก่อนที่ศาลจะพิพากษา ได้กำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้พนักงาน คุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ทำการสืบเสาะ และพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนและบุคคลอื่น แล้วรายงานข้อเท็จจริง พร้อมความเห็นให้ศาลทราบจนเป็นที่ชัดเจน หากข้อมูลไม่เพียงพอศาลมีอำนาจสั่งให้หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ **เด็กหรือเยาวชนจึงได้สิทธิในกระบวนการพิจารณาที่แตกต่างจากศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาตามวิธีพิจารณาความอาญา และได้กำหนดระยะเวลาที่แน่นอน** ในการที่จะดำเนินการ เปิดศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดและจัดตั้ง สถานพินิจให้มีอำนาจครอบคลุมทุกจังหวัด ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ

ไม่มีข้อสังเกต

มาตรา ๒ กำหนดวันที่กฎหมายเริ่มใช้บังคับ
ไม่มีข้อสังเกต

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล
เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
“(๓) ไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติและใน
ท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนืออาณาที่เป็นที่ตั้งของศาลากลาง
จังหวัดมีอำนาจพิจารณาคดีที่เกิดในเขตจังหวัดนั้น โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๔ ถึงมาตรา
๓๑ และบทบัญญัติในหมวด ๔ และหมวด ๖ ถึงหมวด ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม
เว้นแต่ในท้องที่ที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสถานพินิจ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐ ถึงมาตรา ๕๗ มาตรา ๖๔
มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๙๔ และมาตรา ๑๐๓ มาใช้บังคับ”

ไม่มีข้อสังเกต

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล
เยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔
“มาตรา ๕๘/๑ ในท้องที่ที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสถานพินิจ ก่อนที่ศาลที่มีอำนาจพิจารณา
คดีตามมาตรา ๕๘ (๓) จะมีคำพิพากษาในคดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูง
ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินกว่าสามปี หรือปรับเกินกว่าหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ให้ศาล
มีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือกรมคุมประพฤติ กระทรวง
ยุติธรรม ทำการสืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๔ (๑) เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน
และบุคคลอื่นแล้วรายงานข้อเท็จจริงพร้อมความเห็นให้ศาลทราบเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษา

ในกรณีที่ศาลเห็นว่ารายงานข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งยังไม่เพียงพอที่จะประกอบการ
การพิจารณาพิพากษา ให้ศาลมีอำนาจสั่งสืบเสาะและพินิจและรายงานเพิ่มเติมได้

ไม่มีข้อสังเกต

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผลกระทบถึงกระบวนการพิจารณาหรือการดำเนินการใด ๆ ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ส่วนกระบวนการพิจารณาหรือการดำเนินการใดที่ยังมิได้กระทำจนล่วงพ้นกำหนดเวลาที่จะต้องกระทำตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ แต่ยังคงอยู่ในกำหนดเวลาที่อาจกระทำได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาหรือดำเนินการนั้นภายในเวลาตามพระราชบัญญัตินี้

ไม่มีข้อสังเกต

มาตรา ๖ มิให้นำบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับผู้พิพากษาสวมทบตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ ไปใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลตามมาตรา ๕๘ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้พิพากษาสวมทบในศาลจังหวัดนั้น ๆ ก่อนพ้นระยะเวลาดังกล่าว

ไม่มีข้อสังเกต

มาตรา ๗ ให้ดำเนินการเปิดทำการศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด และจัดตั้งสถานพินิจให้มีเขตอำนาจครอบคลุมทุกจังหวัดภายในสามปี นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ไม่มีข้อสังเกต

มาตรา ๘ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ไม่มีข้อสังเกต

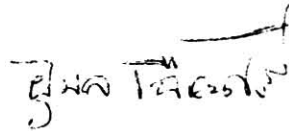
โดยสรุป

๑. ร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นการลดช่องว่างในการพิจารณาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ตามวิธีพิจารณาความอาญา สามารถที่จะนำวิธีพิจารณาพิเศษที่ใช้ในศาลเยาวชนและครอบครัวมาใช้ได้ ทำให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการปฏิบัติตามวิธีพิจารณาของศาลเสมอภาคเท่าเทียมกันทั่วประเทศ

๒. การให้ดำเนินการเปิดศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดและจัดตั้งสถานพินิจให้มีอำนาจครอบคลุมทุกจังหวัดภายใน ๓ ปี เท่ากับกำหนดเวลาที่แน่นอนในการที่จะต้องดำเนินการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อเด็กหรือเยาวชน

๔. คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภา และเห็นควรให้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้พิจารณาต่อไป

(นายอุบล เอื้อศรี)

รองเลขาธิการคณะกรรมการ
และรักษาการเลขาธิการคณะกรรมการ

๓ 02841

M2
๓๖ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
10 สำนักกรรมการ 2. -
7.3 รายงานของคณะกรรมการ -
345.08 การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน -
2547 วุฒิสภา พิธีการศึกษาร่าง
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาล...

๓ 02841

๓๖ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
10 สำนักกรรมการ 2.
7.3 รายงานของคณะกรรมการ
345.08 การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
2547 วุฒิสภา พิธีการศึกษาร่าง
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาล...

